

ЗАМАН

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Белгилеу

Право низамны сакълаугъа билимли кадрланы хазырлауну гурбежиси

Тюнеме Къабарты-Малкъарны Башчысы Юрий Коков РФ-ни МВД-сыны Краснодарда университетини КъМР-де бѐлюмоню ич ишле органлада ишлегенлени квалификацияларын ъсдорюу жаны бла бѐлюмоню 85-жыллыгын белгилеу жумушлагъа къатышханды. Къууанчха Парламентни депутатлары, право низамны сакълауу органланы келечилери, Россейни вузларыны алимлери, Шимал Кавказны регионларындан бла Юг Осетиядан къонакъла да келген эдиле.

Юбилей ишле бу вузда окъууанлагъа общежитияны ачыудан башлангандыла. Къызыл бауну уа Юрий Коков, республикада ич ишле министри Игорь Ромашкин эм филиалны таматасы Заурбий Шхагапсов кесгендиле. Тѐрт къатлы жангы мекам

къонакъ юйге уашды. Анда 450 адамгъа жер барды. Ото-улада юч адам жашарыкъды, спорт, тренажѐр заллары, дерслеге хазырланьрча жерле къуралгандыла.

Ызы бла къууанч ишлен чеклеринде XXI халкъла аралы илму-практика кон-

ференция башланганды. Аны пленар жыйылыуунда сѐлеше, Юрий Александрович бу вузуну право низамны сакълауу органлагъа кадрланы хазырлауда, аланы профессионал билимлерин ъсдорюуде магъанасыны юсюнден айтханды. «Вуз Россейни ич ишле система-сыны шѐндюго бийик билим берген учрежденияларыны санына киргенди. Выпускникле бююнлюкде РФ-ни право низамны сакълауу органларында бет жарыкълы урунадыла.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жыйылыу

Предпринимательликге билек болуу - къолайлы экономиканы себеби

26 майда Россейли предпринимательствону кюню бла байламлы КъМР-ни Экономиканы айнытуу министрствосу республикада бизнеслерин жетишилми бардыргъан бир къауум адамны белгилер мурат бла «Къабарты-Малкъар бизнес-инкубатор» къырал казна учрежденияда къууанчлы

жыйылыу къурагъанды. Анга КъМР-ни Правительствоуну Председатели Мусукланы Алий, республиканы экономиканы айнытуу министри Рахайланы Борис, КъМР-де «Сатыу-алыу промышленность палата» союзну председатели Хасан Гукетлов, «Деловая Россия» ООО-ну регион бѐлюмоню сопредседатели

Александр Войтов, «ОПОРА России» ООО-ну республикада бѐлюмоню таматасы Альберт Кильчуков, Къабарты-Малкъарда Предпринимательлини эркинликлерин къорулауу жаны бла уполномоченный Юрий Афашижев да къатышхандыла.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Ю.А.Коковну сыйлы Рамазан ай башланганы бла

АЛГЫШЛАУУ

Къабарты-Малкъарны муслиманларыны сыйлы Рамазан ай башланганы бла жорегиинден къызыу алгышлайма. Ораза тутууну тѐреси эрттеден бери келеди. Ол жан аурутургъа, тѐзюмлю болургъа, огурулу ишле этерге, башхалагъа къайгырыргъа кереклисин эсгертеди.

Исламны тѐлюден тѐлюге ъте баргъан сыйлы жоруклары бизни кѐп миллетли жамауатыбызда ырахатлыкны бла ке-

лишулюкню сакъларгъа болушадыла. Къабарты-Малкъарны муслиманлары халкъларыбызны бирликлерин кючлендириуге, республиканы айнытуугъа, аны жашнатыугъа мындан ары да себеплик этгенлей турлукларына бир ишеклигим жокъду.

Муслиманлагъа, Къабарты-Малкъарны битеу халкъына саулык, игилик, насып эмда монглук тежейме.

Къабарты-Малкъар Республиканы къырал саугъалары бла саугъалауну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Кѐп жылланы бет жарыкълы урунганлары, уста кадрла хазырлаугъа уллу къыйын салгъанлары ючюн

Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла саугъаларгъа

АШИНОВ Алексей Хаутиевични – бийик билим берген «Россей Федерацияны Ич ишле министрствосуну Краснодарда университети» федерал къырал казна билим беруу учрежденияны филиалыны – Россейни МВД-сында ишлегенлени усталыкларыны кѐторюу жаны бла Шимал-Кавказ институтуну тылны керекле бла жалчытуучу бѐлюмоню таматасын;

сыйлы атла атаргъа:

«Къабарты-Малкъар Республиканы билим берууно сыйлы къуулукъусу»

СИДОРЕНКО Дмитрий Александровичге – бийик билим берген «Россей Федерацияны Ич ишле министрствосуну Краснодарда университети» федерал къырал казна билим беруу учрежденияны филиалыны – Россейни МВД-сында ишлегенлени усталыкларыны кѐторюу жаны бла Шимал-Кавказ институтуну окъууу ишни информация-техника бла жалчытуучу бѐлюмоню таматасына,

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы юристи»

АККАЙЛАНЫ Халиматха, Алийни къызына, - бийик билим берген «Россей Федерацияны Ич ишле министрствосуну Краснодарда университети» федерал къырал казна билим беруу учрежденияны филиалыны – Россейни МВД-сында ишлегенлени усталыкларыны кѐторюу жаны бла Шимал-Кавказ институтуну техника жаны бла энчи хазырлауну кафедра-сыны проффессоруна.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

Ю. КОКОВ.

Нальчик шахар, 2017 жыл 24 май, №81-УГ

Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла саугъалауну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Республиканы экономикасын айнытуугъа уллу къыйын салгъанлары эмда кѐп жылланы бет жарыкълы урунганлары ючюн

Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла саугъаларгъа: **ВОЙТОВ Алексей Ивановични** – «Деловая Россия» Битеуроссей жамауат организацияны Къабарты-Малкъар регион бѐлюмоню сопредседателин

ГУКЕТЛОВ Хасан Мухамедовични – Къабарты-Малкъар Республиканы Сатыу-алыу промышленность палатасы» Союзну председателин **КИЛЬЧУКОВ Альберт Изатовични** – гитче эмда орта предпринимательствону «ОПОРА России» Битеуроссей жамауат организациясыны Къабарты-Малкъар регион бѐлюмоню председателин

КНЯЗЛАННЫ Азрет-Алийни жашы Расулу – чекленген жуапплылыгъы болгъан «Отбор» инновация-производство агрофирма» обществовону директорун.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

Ю. КОКОВ.

Нальчик шахар, 2017 жыл 24 май, №82-УГ

Право низамны сакълаугъа билимли кадрланы хазырлауну гюрбежиси

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Институтну профессор-устаз къауу-илму жангычылыкъланы сингдире, окутуу ишни игилендиргенлей турдыла. Вузда юриспруденция, право культура, илму жаны бла фахмулу алимле ишлейдиле», - дегенди.

Къууанч саугъасыз болмагъанды. КъМР-ни Башчысы указы бла кеп жылланы бет жарыкълы ишлегенлери эмда бийик квалификациялы кадрланы хазырлауда къыйынлары ючюн институтну устазларына бийик къырал саугъала берилгендиле. Ол санда тылны жалчытыу жаны бла бөлөмюню башчысы **Алексей Ашинов** Къа-

барты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла саугъаланганды. Окутуу ишни информация-технологияла бла жалчытыу жаны бла бөлөмюню таматасы **Дмитрий Сидоренко** уа «Къабарты-Малкъарны билим беруу системасыны сыйлы къуллукъчусу» деген атха тийишли кёрюлгенди. Энци техника хазырлау жаны бла кафедраны профессору **Аккайлары Халиматха** уа «Къабарты-Малкъарны сыйлы юристи» деген ат берилгенди.

Жыйылгъанланы, ич ишле система-ны ветеранларын юбилей бла РФ-ни Президентини Шимал-Кавказ федерал округда толу эркинликке келечиси **Олег Белавенцев** да алгъышлагъ-

анды. Андан келген телеграмманы федерал инспектор **Владимир Кануников** окугъанды.

Анда вузну бошагъанла Ата жу-тубузгъа, законнга бет жарыкълы къуллукъ этгенлери белгиленеди. «Сайлагъан усталыкъларын суйген, бийик профессионал сынаулу алимле жыйылгъанларыны, ала тамата тёлө-лени төрелерине кертичи болгъанла-рыны хайырындан вуз билим беруу эм жаш кадрланы юретуу жаны бла борчну бийик даражада толтурады», - деп айтылады анда.

Юбилей бла жыйылгъанланы алгъышлап, ич ишле министр **Игорь Ромашкин**, Ингушетия Республиканы

Халкъ жыйылыууну башчысы **Залимхан Евлоев**, Юг Осетияны ич ишле министрине орубасары **Алан Гучмазов**, РФ-ни Следствие комитетини КъМР-де Следствие управлениясыны башчысыны орубасары **Бабаланы Алим**, Москвада Экономиканы эм правону Бауман атлы академиясыны илму жаны бла проректору профессор **Олег Зайцев** эм башхала да сёлешгендиле.

Ызы бла «Противодействие преступности в условиях глобализации: проблемы и перспективы» деген темагъа илму-практика конференция башланганды.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Предпринимательликге билек болуу - къолайлы экономиканы себеби

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Мусукланы Алий, республиканы предпринимательлерин алгъышлап, гитче эмда орталык бизнес тириле баргъандын чертгенди. Бююнлюкде бизде 33 минг субъект бу иш бла кюрешгенин билдиргенди. «Алагъа хар жаны бла да онг бериледи, нек

дегенде аланы хайырларындан ишчи жерле къураладыла, бюджетге къошакъ налогла төленедиле, инвестицияла салынадыла, жангы технологияла, оборудование, техника да келтириледиле», - дегенди.

Андан сора Правительствону Председатели КъМР-ни Башчысыны

Ыспасына тийишли болгъанланы да туура этгенди: «Юпитер» ООО-ну, «Эксперт совет» деген оюучу компания» ООО-ну башчылары эмда «Деловая Россия» битеурроссей жамаут организацианы регион бөлөмюню таматасыны орубасары.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствону Сыйлы грамоталары бла уа «Агро+» ООО-ну, «Нальчикни консерва заводу» ООО-ну, «Пик Европы» ООО-ну башчылары эмда энчи предприниматель **Александр Ромашенко** саугъалангандыла. КъМР-ни Парламентини Бюсюреюне «Кузница НЛК», «Реконстрой», «Айнат», «НАОЗ+» ООО-ланы башчылары тийишли болгъандыла.

Рахайланы Борис да, бу жыйылыу-гъа келгенлеге ыспаз этип, Экономиканы айнытыу министрствону грамоталары бла «Овощи Юга» ООО-ну, «Дикт» ООО-ну, «Караван» сатыу-алуу юй» ООО-ну башчыларын саугъалагъанды. Предприниматель-лени алгъышлап **Хасан Гукетлов**, **Юрий Афасижев**, **Александр Войтов**, **Альберт Кильчуков** да сёлешгендиле.

Саугъалангъанланы атындан **Гузеланы Индира** республиканы оюучуларына предпринимательлеге дайым да кез-къулакъ болуп тургъанлары ючюн жюрек ыразылыгъын билдиргенди.

Гузеланы Индира.

«Деловая Россия» жамаут организацианы регион бөлөмю республикада къаллай ишле тамамлагъаны бла да къысха шагъырелендиргенди. Ызы бла жыйылыу-гъа келгенлеге **Виктор Котляровну** авторлугъунда бу кюнледе басмадан чыккъан «Купеческие семьи Нальчика» китапны саугъагъа бергенди.

ХОПАЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алгъанды.

БАЙЛАМЛЫКЪЛА

Кючлерин, мадарларын эмда сынауларын бирикдирирге итине

Быйыл февральда Черек эмда Зольск районланы келечилери, Къашхатауну администрациясыны юйюнде жыйылып, бирге ишлеуно юсюнден келишимге къол салгъан эдиле. Кеп болмай Черек ауздан да зольскечилеге къонакъла баргъандыла. Аланы араларында уа районну администрациясыны башчысы **Муртазланы Борис**, Жер-жерли самоуправлени-ны советини председателини къуллугъун толтура тургъан **Къазийланы Анатолий**, элени таматарлары, тюрюлю-тюрюлю службаланы, организацианы оюучулары эм башхала да келгендиле.

Аланы Зольск районнга барыулары алгъын къол салынган келишимни бегитиу бла байламлы болгъанды. Документде эки къарындаш районну билим беруу, маданият, жаш тёлө политика, социал къоруулау, саулукъ сакълау, туризм, экология, экономика, асламлы информация орган-ла, граждан обществону ин-

ститутлары жаны бирге ишлеуно борчлары белгиленедиле. Ол санда сынауларындан бир бирге юлюш этерге, жамаут организациа, миллет культура арала эмда дин организациа бла бирге жер-жерли программаланы тамамларгъа мурат этиледиле.

Къонакъланы бек алгъа Приречноеде ат заводха, ызы бла Совхозное элде тиширу-улары Свято-Троицкий монастырьлерине элтгендиле, айбат эмда сейирлик жерле-рин да кёргозгендиле. Район арада - Залукокоажеде - уа алагъа эллиле эмда районну

администрациясыны башчысы **Руслан Гятов** туз-гыржын, макъсыма бла да жарыкъ тюбегендиле. Алайда Улуу Ата журт урушну кезиунде ёлгенлени хурметине ишленген эсгертемеге гюлле салуу да болгъанды.

Тюбешинуо магъаналы

кесеги уа администрацияны жыйылыула бардырылыуучу залында баргъанды. Руслан Хашимович, къонакъланы алгъышлай: «Биз бирге кеп магъаналы жумушла тамамларгъа боллукъбуз, ол санда ёсюп келген жаш тёлөбюзно юретуу, ахшы адет-тёрелерибизни сакълау, аланы байкъландыруу жаны бла да», - дегенди.

Муртазланы Борис да Зольск районда жашагъанлагъа мамырлыкъ, монглукъ тежегенди, аланы битеу башлагъан ишлери хайырлы болуруларын суйгенин билдиргенди.

Тюбешинуо шухъ халда баргъанды. Анга къатышханла байламлыкъланы кючлендир-ирге, ишчи къауумла къу-раргъа, бир бирни терк-терк жокъларгъа келишгендиле.

БЕЪЮШАНЫ Залина,
Черек районну адми-нистрациясыны пресс-с-тубасыны башчысы.
Суратны **Альберт ДЫШЕКОВ** алгъанды.

Окытуу чыгырыу

Сертификатла бла сауғала

Бу күнлөдө КъМКЪУ-ну Гитче школ академиясыны выпускной балы озганды. Къуанчлы ингирде МША-ны биринчи выпускниклери, ала уа 161 боладыла, сертификатла бла эзде къаллык сауғала алгандыла.

Сау жылны ичинде вузну преподавательлери алагъа он окыу ыздан дерсле берип тургандыла. Ол санда къурулуш эм дизайн, филология эм СМИ, педагогика эм психология, сервис эм туризм, электроника эм компьютер технологияла, химия эм биология, медицина (бийик билимни эм медицина колледжы мурдорунда) да бардыла.

Байрамны университетни проректору Аюес Кумыков ачып, «Малая школьная академия» деген проект жашауда жетишимли бардырылганын белгилегенди. Аны тауусханла сагъынылган вузну студентлери болурла деп ышаннганын да билдирип, башланган проект мындан ары да иштей, кюч ала барлыгын айтханды.

МША-ны директору Артур Насипов да, ол сёзлеге къошула, жаш адамланы алгъышлаганды. Билим, окыу деген ангылама хар заманда биргелерине болурларын тежеп, шүхлукъну да унутмазларын эсертгенди.

Вузгъа дери хазырлыкъ эм профориентация иш жаны бла управленианы башчысы Аксана Карашаева да, ректор Юрий Альтудовну, колледжлени директорларын, преподавательлени сагъынылган академияны ачылыууна ыразы болгъанлары, жаш тёлнюю окутургъа кыйын салгъанлары кючюн ыразылыгын билдиргенди. Уни-

верситетни студентлери уа выпускниклеге сауғагъа чыгъармачлыкъ номерле хазырлагандыла. Ызы бла билим беруу профориентация проект жашауда бардырыу гъа тири къатышханлары кючюн МША-ны бёлюмлерини таматаларына КъМКЪУ-ну сыйлы грамоталары берилгенди.

Шимал Кавказ кюн сайын

Ставропольчулагъа

кютхарычула ашыгъадыла

Шимал Осетиядан МЧС-ни аэромобиль къууу - битеу да 100 адам - Ставрополь крайгъа болушлукъга жетгенди. Аланы араларында от ёчолтоучоле, медикле, психологла, энчи службала бардыла. Ала биргелерине 12 тюрлю техника да элтгенди.

Кютхарычула Левокумка элни адамларына болушуркъудула. Анда Кума суу кётюрюлюк, 250 юнню басдырганды. Алада уа 625 адам, ол санда 121 сабий жашайды. Ставрополь крайда битеу да 19 элни суу басханды.

Ипчи кюн къысхартыгъылыкъды **Ораза** башлангыры аллында Ингушетияны башчысы Юнус-Бек Евкуров кырал учрежденида сыйлы айда ишчи кюнню бир сагъатха къысхартыргъа буюрганды. Андан сора да, оразада бла Ид аль-Фитр байрамны кезиуенде республиканы жеринде кеф этдиричю ичгиле сатаргъа эркин этиллик туйюлдо. Ашазыкъ туюкенде да кече 23:00 сагъатха дери жабылмазгъа керек болушуркъудула.

Жюзюкню къарынында

букъдургъанды

Къарачай-Черкесден Азнаур деген хирурж жаш сыйген къызын тилеген кюнню аны эсинде ёмюрлеге къалгыра этгенди. Ол кесини къарынын жырганды эмда къызгъа сауғагъа берлик жюзюкню анда букъдурганды. Андан сора ол, ишлеген больницагъа барып, темир сыныкъ тошгенди, аны бир кетер, деп тилегенди. Ол жараны ачып къараса, анда уа – жюзюк. Энди ала тойгъа хазырлана турадыла.

Школ къууанчланы - кафеде

Рамзан Кадыров выпускной ингирлени школада бардырыну дурус кёрмедди. Аны кючюн кафеде, ресторанда бардыла, ала окыуларын бошагъанларыны къууанчларын этгенлени барысын да сыйындырылкъыдыла, деп жазганды Интернетде.

Аны бла бирге Чечени башчысы къууанчлы ингирлени бардырыну оуонуу ата-аналаны комитетлери этериклерин айтханды. Алай ахчаны школада жыяргъа керек туйюлдо, деп эсертгенди.

Брюссельде -

Осетин культураны кюнлери

27 майда Брюссельде «Осетин культураны Европада кюнлери» башландыла. "Renaissance Sandidzan" ("Жангырыу") коммерциялы болмаган халкъла аралы ассоциацияны башчысы Радон Пухаев айтханга кёре, аллай кюнле Европаны тюрлю-тюрлю шахарларында жети жылны ичинде бардырыладыла. Быйыл о дагыда Люксембургда бла Парижде ётерикдиле.

Майдалда - дагыстанлы

полициячыны айтыуу

Россеини МВД-сыны Смоленск областьда управлениасыны таматасы Василий Салютин полициячулага «Къуллугъуна кертичилиги кючюн» деген сыйлы белгини тохташдырыргъа кереклисин айтханды. Майдалны юсюнде уа Россеини Жигити, дагыстанлы полициячы Магомед Нурбагандов ёле туруп айтан сёзле жазылкъыдыла – «Роботайте, братья!».

Губернатор Алексей Островский ол башламчылыкны къабыл кёргенди. Область Думаны депутатлары уа тийишли законопроект жарашдыргандыла. Энди регионда жангы майдал жюрютюлдо.

Миллет ашарыкъыла, бурунгулу къалала – федерал телеканада **НТВ** канал «Двойные стандарты. Тут ва не там» деген проектине Дагыстанны маданиятыны, миллет ашарыкъларыны юслеринден хопарларыкъды. Нарын-Къаланы, Дербентни къонокъ юйлерин бла ресторандарын, Сулак тарны эмда башха айбат жерлерин кёрютюрюкюю. Кюйюзле сокъынала бла къошундан сауула этгенле, ювельриле да мастер-классла бардырылкъыдыла.

Жюзюк иги вузну санында

Бийик окыу юйлен АRES-2017 деген халкъла аралы рейтингине кёре, Европалы илму-промышленность палатаны версиясы бла Адыгеяны кырал университети Россеини жюз иги вузуну санына киреди. Ол 187 айырмалы окыу юйленни тизмесинде 65-чи жерин алып, Къазанны А.Н.Туполев атлы миллет тинтиу техника университети (73), Башкортостанны кырал университети (80), Тольяттинни кырал университети дегенча кючю вузланы озганды.

Болум

Суу кёпге дери келирми?..

Солдатская станицада темир жол араны къатында жашагъанланы суу къытылыкъ жарсытып турганды. Бу тийреде оннга жууукъ юйор жашайды. Ала айтханга кёре, 2016 жылда кёп кюнню къыйналгандыла. Алай, суу келмей тургандан сора да, артада жиберселе, анга да къууанчыра туйюлдо: ол кирлени, юзmez, таш къатыш болады. Таламалай, аны маллагъа, юй жумушлагъа окъуна хайырлангыргъа амал жокъ эди.

Быргыла балчыкъдан бла юзmezден толуп, суу аз басым бла келгенини сылтаудан темир жол станицаны тийресинде жашагъанлагъа ол кёп кюнлени жетмей окыуна къалганды. Юй жумушларына неда аш хазырларгъа керек болса уа, аны станицадан келтириверге туюшгенди. Ол да жемил жумуш туйюлдо.

Бу микрорайон бла станицаны аралары юч километрлик жолду. Башха мадар тапмай, администрация темир жол тийресинде жашагъанланы башха станицагъа къошханды. Шёндю сууну басымы иги болуп, адамла къууанып турадыла.

Аны бла бирге уа аланы жарсытхан соруула да бардыла. Бусагъатда суу тап келгенликке, бираздан жай иссиликке жаммауат бахчаларын сугъарып башласа, ол болумну биангы осал этерикди. Станицаны ичинде жашагъанла да суу болмагъан кюнле кёпдюле, деп жарсыдыла.

- Бу проблемагъа къарайбыз. Эски ызланы къысха заманны ичинде жангыртырыкъбыз, барын да алышындырыр амал а жокъду,- дегенди станицаны администрациясында.

Бахсан районда быйыл жюз гектардан аслам жерге терк айныгъан терекле орнатхандыла. Аллай бахчалада тамычы амал бла сугъарыуу система жарашдырылганды, деп билдиредиле муниципалитетни администрациясыны

Эл мюлк

Терек бахчаларын кенгертедиле

пресс-службасындан.

Алма терекликле Кишпекде, Исламейде, Псычохда эмда Баханёногда салынгандыла. Жангы технологияланы хайырындан бир гектарда аланы 800-2500-сю ёсерикди. Исламейде бла Кишпекде уа энтта да 33 гектар жерде «суперинтенсивный» бахчала къурагъандыла. Алада бир гектарда юч минг теректик орнатылганды.

- Бююнлюкде Бахсан районну терк айныгъан терек бахчалары не жаны бла да игидиле дерчады, - деп билдиреди эл мюлк управленианы таматасы Хамидби Каскулов.

Къарау

Къойларыбызгъа - бийик багъа

Кёп болмай Астрахань областьда онсегизинчи битеуроссей кёрмюк болганды. Анда къумалы ууакъ аякълыланы кёргозтгендиле.

Анга Россеини онбеш регионундан эм Къазахстандан бла Къыргызстандан жетмишден артыкъ мюлк къатышханды. Кёрмюкде эт, сют эм жюн берген къойланы бла эчкилени 25 тюрлюсю кёргозтгенди.

Бу жол ары Къабарты-Малкъардан «Эльбрус Агро-Инвест», «Дарган» эм «Племенной завод «Степной» деген предприятияла баргандыла. Ала бир алтын,

тёрт кюмюш эм бир доммакъ майдал бла сауғалангандыла. КъМР-ни Эл мюлк министерствосу уа «Миллет арбаз» эм «Къумалы къойланы бла эчкилени 18-чи россей кёрмюкю» деген номинациялада сыйлы грамоталагъа тийишли болганды.

Жангычылыкъ

Электрон регистрацианы ахшылыгъы

Сбербанк бла Росреестр бирге бардыргъан проектни юсю бла жеринден тепдирилмеген мюлкню регистрациасын энди банкны офислеринде да электрон амал бла этерге болушуркъуду. Аны хайырындан граждандлагъа неда бизнесменлеге анда ипотека кредит алгъанларында, сагъынылган мюлкню регистрациасын этерча Росреестрге неда МФЦ-гъа барыргъа кереклиси жокъду.

Тийишли документлени алагъа электрон халда жибериверге болушуркъуду. Бу жумушну Сбербанкны

специалистлери тамам этерикдиле. Бу амалны хайырындан тёленирик къырал поштинаны ёлчеми да ючден бирине азайтылады.

Сбербанкны Къабарты-Малкъарда бёлюмюню башчысыны орунбасары Залина Бейтуганова билдиргенча, ипотека кредит алама дегенлеге, мюлкню юсю бла регистрацианы банкны Нальчикде Къули улу атлы пунктде 6-чы юйде орналгъан бёлюмюнде неда финанс учрежденияны къурулуш бла кюрешген партнёрларыны офисле-

ринде тамамларгъа болушуркъуду. Документле Росреестрге онбеш минутну ичинде жибериледиле, аланы регистрациасы уа 5-7 кюнню ичинде этиледиле.

Электрон регистрацианы ипотека бла байламлы болмагъан келишимлени этгенде да хайырландыргъа болушуркъуду. Аны дагыда бир игилиги – башха регионлада мюлкню юсю бла жумушланы да алай жемгил тамамларгъа амал барды. Къабарты-Малкъарда уа бююнлюкге аны 200 адам хайырланганды.

28 МАЙ – ЧЕКЧИНИЙ КЮНЮ

Тюнене РФ-ни ФСБ-сыны Къабарты-Малкъарда Чекчи управлениясында уллу жыйылыу болганды. Аны махемени начальниги, генерал-майор Анатолий Пугачёв ачанды. Ол коллегаларын байрам бла алгышлаганды.

- Ишигиз не заманда да кыйын болганды. Мында жангыз да жигит, ётгюр адамла күүлук эталадыла. Кече, күн деп къарамангай, журтубузну душмандан саклаган жашларыбыз бла кызыларыбыз

Ыразылык, жырла, тепсеуле

кёпдөле. Ол кыуандырады. Бу күүлукну юйорде төлөдөн төлөгө ёте барганы бла уа ёктемленеме, - дегенди ол.

Бу сферада бийик жетишимлеге жетгенле, ветеранла да жаш коллегаларын алгышлагандыла. Кыралны тынчлыгы ючюн кыраларын, жанларын аямаганлай, ишлерине керти-

чилей кыалганды ючюн ыразылыкларын билдиргендиле. Не заманда да биргелерине болуп, таанчаклык этип турган юйдегилери бла кёп жылланы кыуанчылы жашарларын тежегендиле.

Ызы бла Россейни ФСБ-сыны директоруну алгыш кыагыны оккулганды, андан сора тын-

гылы профессионалла болганла сыйлы грамотала бла сауыгалангандыла. Күүлук эте турганлай жоулган чекчиле да эсерилгендиле. Аланы хурметлерине орнатылган эсертме ташны кыатында бир минутту шумсуз туруп, юсюне голле салгандыла.

Ызы бла майданда уллу концерт болганды. Белгили артистледен сора, анда чекчиле да жырда, тепсеуде усталыкларын кёргозгендиле. Роман Романовскийни «Ритмы границы» жырына уа жыйылганла артыкда ыразы болуп тынгылагандыла. Дагыда торлю-торлю ансамблесте тепсегендиле. Жаш каратисте да сейир этдиргендиле. Битеу келгенлени уа аскер как бла сыйлагандыла.

ТЕМУККУЛАНЫ Амина.
Суратла авторнудула.

Къорккуу сузлугу бузну,
тынчлыгыбызны ышангылы кылауурлары

Совет Союз чачылгандан сора, Закавказьяны республикалары кеслери алларына кыралла кыраганлары себепли Россей Федерацияны чеги торленип, аланы бир кыауму Къабарты-Малкъарны, энчи айтханда уа, тау районларыбызны юслери бла барады. Алай бла, Черек, Чегем, Холам-Бызынгы, Элбрус аууздада жангы, шёндюю излемлеге тийишли заставала ачылгандыла.

Къабарты-Малкъарда Россейни Юг жанында регионланы арасында биринчи болуп, «къорккуу сузлукну бел бауу» кыралганды. Ол да неди дегенде, «2003-2010 жыллада РФ-ни кырал чеклери» деген федерал программада эмда чеклени кыоруулауу игилендирюу жаны бла комплекс планда белгиленген жумушлагы тийишлинде Нальчикде РФ-ни ФСБ-сыны КъМР-де Чекчи управлениясына жангы мекамды эмда тау районлада шёндюю техника бла жалчытылынган алты заставка кыралганды. Алай бла кыралыбызны чеклери ышангылы жабылгандыла.

Кертисин айтханда, бу жумушла Шимал Кавказда, къоншу кырал Поржюде да халлы эсге аласак, заманында этилгендиле. Къабарты-Малкъарда уа кырал чекни узунлугу 196,6 километрге жетеди. Бизни тауларыбыз бийикдиле, чекни бузган тынч туйюдө. Алай аманлы, халкыда айтханлай, амалы кёпдө. Бирле

былайтын сауутланы ташууу кыуаргъа, террористе, наркотиклени сатыучула, контрабанда бла кюрешгенле таула бла Россейге жолла излейди, торлю-торлю аманлыкыла этгенле жууапха тартылмазны излеп, былайтын тышына кыачаргъа умут этедиле.

Аны себепли чекчиле профессионал билимиле болургъа, заставала уа битеу керекле бла жалчытылыныргы тийишлидиле. Сёз ючюн, «Огъары Бахсан» заставка 2006 жылда ачылган эди. Бююнлюкде ол видеонаблюденияны, телефон байламлыкны, ол санда космос связыны, жангы системалары, шёндюю излемлеге тийишли сауутла, техника бла жалчытылыныпды.

Ол а, сёзсюз, оператив ишни тиртилрге, чекчилени подразделенияларына башчылык этиюу игилендирге, бек башы уа - кыралыбызны къорккуу сузлугун бийик даражада жалчытыргыла болушады. Ол алай болганына уа тарихле шагъат этедиле: кёп жылланы ичинде республикада заставаладан биринде да уллу кыаугала болмагандыла.

«Терскюл» заставка да хайырларыгъа берилгенли он жылдан аслам озганды. Жангы мекам а күүлук этиюуу женгиллетирча не керекле бла да жалчытылыныпды: соллу отоула, спортзал, илшаннга атычуу жер эм башхала. «Огъары Малкъар» заставкада уа волейбол площадка да кырал-

ганды. Тау жерледе уа спортну бу торлюсю бла кюреширча жерле алай кёп туйюлдөле. Аны тау чекчиле Россейни ФСБ-сыны алгынгы башчысы Патрушев сауыгалаган эди. Аскерчилени жашуу болумларына энчи магъана берилди, ала казармада угъай, төртеулен сыйынырча отоулада кечинедиле.

Кыралыбызны чеклери Къабарты-Малкъарны юсю бла ётгенлери тау элге кёп хайыр келтиргенди. Бек башы уа - жашларыбыз алада ишлерге онг тапхандыла. Чекчиле, башха аскерледен да биринчиле болуп, контракт системагъа кёчгендиле. Бююнлюкде анда 40 жылгъа дери жаш адамла, аланы сауулуклары, халлары аскерде күүлук этюуу жаны бла излемлеге келише эселе, заставала келирге болукудула.

Ол а уллу онгла береди: какъ игиди, отпуск да узунду: 30-45 күнге дери жетерге болукуду. Андан сора да, тау жерледе күүлук этерге тышгени ючюн какъгъа кышулады. Юй кыолу болургъа онг да барды, заставка аскерчилени журтла бла жалчытыуу жаны бла программагъа кышулгандыла.

Чекчиле, сёзсюз, кыйын эм жууаплы күүлукну толтуруудыла: жамауат къорккуу сузлукну сакълау аланы боюнла берилгенди. Аланы профессионал байрамлары бла алгышлай, борчлары толтурууда жетишимле тежейбиз.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Тюз ниетиле

Сабыр, тауушсуз борчун толтургъан

«Заман» газетибизни бетлеринде юбилейлери болган артистлени, жазуучулары, кырал күүлукчулары юслеринден билдире турабыз. Газет окуучуларыбызны алагъа сейирлери уллуду. Халкы аллында жорюген инсанла юслеринден билдире сюеди.

Алай жашауда мал кютген, сабан сюрген, журт ишлеген, кысыха айтханда, кыра ишни бардыргъан инсанла да кёпдөле. Ала, кеслерине махтау излемей, ишлерин тынч, тауушсуз бардырадыла. Кюн

жайылып, адамла алай сунуп да тургандыла. Кыаум жылдан сора уа тунголюп, юй-журт ишлеп, жууук-ахлу болган жерге жыйыша тебирегендиле. Османлары да 1955 жылда Кыргыстандан Кызахстанга, Меркеге, «Красный восток» колхозгъа, кёчюп келедиле. Анда Илиясны асансы кырындышы Непеланы Локман жашай эди.

Илияс бир кезиуде «Чуй-стройтрест» кырулуш организацияда ишлеп турады. Андан сора тамата кырындышы Омар бла колхозда кыола

сайын жаныбыз бла ётедиле, салам бердиле, бююругъан жумушларын айыпсыз тындырадыла. Османланы Батталны жашы Илияс ма алайладанды. Бу кюнледе анга сексен беш жыл толады. Шёндюю дери урунады.

Ол 1932 жылда Лашкутада тууганды. Паспортунда жазылганы алайды. Кеси уа андан да эки жылгъа тамата ма дейди. Школда бир класс окугъанды. Андан сора 1943 жылда колхозгъа ишге киргенди. Къартлыкканы Жумара бла жер сюргенди. Илияс ёгюзлени башларындан тартып, ала сабан агъачдан тутуп, колхоз сабанланы, иели бахчаланы да сюргендиле.

Сюрюнню кезиунде уа Кыргыстанны Ново-Покровка элине тышеди. Анда, ара мюлкде механизаторлагъа кышулуп, комбайнда, тракторда да ишленгенди. Жер сюргенди, мирзеу ёсдюргенди.

Анда бал туз чюгюндюр ёсдюрюге уллу эс бура эдиле, «Танг жарыгынычы», сабанлагъа чыгып, кече ортасына дери ишлеп, юйге келсек, асыры арыгъандан, ушхуур окыуна эталмай, тёшегизге кючден-бутдан жетип, башыбыз жастыкыгъа жетгинчи жукълай эдик. Экинчи күн а жангыдан тюз алай», - деп эсгереди ол кюнлени Осман улу.

Техника бузулса уа, аны экинчи күнге хазыр этер ючюн, иеси кыатындан кетмегенди. Колхозда кёп таулу ишлей эди. Ала болгандыла аны тутуругу. Кыруу кыра ишле угъай, күүлукда урунганла да бар эдиле. Сёз ючюн, Мура-Чалпыны Аубекир бригадир эди. Жапыланы Зулкъарний а баш бухгалтер. Биринчи Азиядан кыайтхандан сора Былымда совхозну башчысы болуп ишле турганды.

Кёчгюнчюлюкню ал жылларында терк ызыбызгъа кыайтырыкыбыз деген хапарла

кютгенди. Аланы сюрюулеринде 600 уакк аякылы бар эди. Хар жюзюндөн 100-120 кызу алып тургандыла. Урунууда болдурган ахшы кёрюмдюлери ючюн кырындышла кёп кере сауыгалангандыла. Биринчи жыл Илиясха 18 кыюк да берген эдиле. Омар а «Знак Почёта» орденнге тийишли болады.

Кырындышла кыолада ишлей турадыла да, юч жылдан а Омарны сют-товар фермагъа тамата этип кёчюредиле. Ол а Илиясны да биргесине алады эм малланы бакъгъан бёлюмге салады. «Анда алай тууарла бар эдиле, тоннагъа жууук ауурлуклары болганла. Бек кырысузларын алсанг окыуна, 400 килограммдан аз болмай эдиле», - деп эсгереди Осман улу фермада ишлеген жылларын. Анда уа ол 36 жыл урунганды. Мардасына кёре малгъа аш-суу бергенди. Тургъан жерлерин кыргыакълай тутханды. Алай иги кыралганыны хайырындан малла алайла болгандыла.

Адамны аз торлю сылтауу му болады. Халк журтуна кыайтханда, Илияс кызыуунда келалмады. «Бир күн кыралган, минг күн кылады», дегенлей, анга Кызахстанда бираз мычыргъа тышды. Бираз дегенде да, 1990 жылгъа дери.

Ол кезиуде кыралда торленуе башландыла. Илияс да юйюрге бла Элбрус элге кёчюп келди. Юй-журт кыайгысын тамамлагандан сора «Приэльбрусье» миллет парка ишге киреди. Андан бери анда кылауурукчу тындырады.

Жыл саны келген адам ишни кыояр акылы этгенди. Кёп болмай организацианы адамлары жыйылып, байрам этип, Илиясны солургъа ашыргъанды. Биргесине ишленгенле анга кёп аруу алгышала айтхандыла. Аллах кыабыл этсин.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Акция

Хычинни кесине тартхан татыуу

Бу кюнледе КъМКъУ-ну Тарых, филология эм СМИ институтуну фойесинде Отарланы Керим атлы малкър маданият арасы «Таулу хычинни кюню» деген жандауур-лукъ акция кыраганды.

Бу жумуш быйыл алтынчы кере бардырылады. Жыл сайын мында жыйылган ачгага уа ёксюз къалган сабийлеге болушадыла. Араны келечилери залны эки жанында улуу столла жасаган эдиле. Анда локъумла, бишлак, айран эмда хычинле болгандыла. Халкъыбызны белгили, татыулу ашарыклары кеп эсе да, ахыргы не заманда да энчи жерни алады. Ол жангыз да бизни республикада угъай, тыш кыраллада да белгили болганы да баямды. Малкърга солурга келген туристлени Интернетде сайтларына кирсенг, таулу азыкны жартып, махтаганларын терк-терк кересе.

Белгилисича, хычинлени ичлери тюрлю-тюрлю болады. Столда чюгюндюр башдан, сохандан, бишлакдан, хобустадан, этден да хазырланганла да бар эдиле. Башха жылладача, бу жол мында ахча жыярга орун болганды. Сагъынылган

араны башчысы Тюбейланы Светлана быйыл ата-анасыз къалган сабийлени школга элтирча кийимле, дерслеге керекле аллыклары айтханды. Жыйылыуа Нальчикни интернатларында жашаганланы да чакъыргандыла. Татыулу азыкка бла сыйлагандан сора, алаага тюрлю-тюрлю зришиуле, викторинала кырап, кёллерин кётюргендиле.

-Жыл сайын Отарланы Керим атлы ара тынгылы тюбешуле бардырады. Бу байрам да аладан бириди, кеси да миллетни байлыгын, жюрек ачыктыгын кёрюзютеди. Ара уа, мындан сора да, быйыл кеп магъаналы, керекли жумуш-ла бардырыгына ийнама, - дегенди химия илмуланы доктору, профессор Малкъондуланы Юсюп.

Бу жыйылыуа КъМКъУ-да окугъан башха-башха миллетлени келечилери да суююп къатышхандыла. Таулу халкыны культура энчилигин танырга, сыйланарга да онлары болганына кыуанганларын да айтхандыла.

- Мен бери экинчи кере келеме. Онунчу классда окугъанымда, бу байрамга аталып, «Ода хычину» деген конкурса къатышып, биринчи жерге тийишли

болган эдим. Аны себепли саугъамы алырга бери чакъырган эдиле. Бюгюн да бу байрамны кыралганын эшитип келгенме. Хычинлени кесим да бек сюеме. Ыннан таулу болуп, манга аланы терк-терк эте турганына да кыуанам, - дегенди медицина факультетни студенти Ани Айрапетяна.

Физика-математика факультетни студенти Аппайланы Танзила да быйыл бу жумушха экинчи кере келгенин айтады. Жыл сайын жыйылыуа кепден-кеп студентле къатышадыла, дейди. Таулу кыыз кеси да байрамга хычинле биширип келтиргенди.

Къонаклагъа улуу концерт да кыраган эдиле. Ариу жырла, макъамла бла Таукенланы Салим, Сарбашланы Аскер, Мызыланы Мурадин эм башхала да кыуандыргандыла. «Асса пати» кыуаум от чакъдырган тепсеулери бла келгенлени сейириндиргенди. Ахырында, интернатдан сабийлеге ыразылыкларын билдирип, алаага грамотала бла саугъала бергендиле.

**ТЕМУККУЛАНЫ Аминат.
Сурат авторнуду.**

27 май – Библиотекаланы битеуроссей кюню

«Китапха, окууучугъа да суймекликсиз ишлерге арталлыда онг жокъду»

Биринчи библиотеканы 1037 жылда Ярослав Мудрый Киевде кыраганды, деп санайдыла. Россейли китапханаланы тамырлары бурунну заманладан келгенликке, алада ишленгенли профессионал байрамлары белгилени башланганлы уа алай кеп болмайды. Ол 1995 жылда 27 майда Россейни Президенти Б.Ельцинни указы бла тохташдырылганды.

Алай бла библиотекачыла быйыл бла жыйырма экинчи кере эшитиркидиле окууучуларындан алгышла. Биз да, бу байрамны хайырланып, Нальчикде Мечиланы Кязим атлы сабий эм жаш тёлю библиотеканы директору Майя Балкизова бла тюбешгенбиз эмда ол башчылык этген учуреденияны юсюнден ушакъ этгенбиз.

-Майя Хатуевна, библиотекаръ усталыкыны сиз къалай ангалайсыз?

-Чынтты библиотекачыны кеп жаны бла хунерлиги болурга керекди. Бирле аны ишин тынч сунадыла: китапланы береди, алады... Угъай, ол аны бла клекенип къаламайды. Литературовед, устаз, языковед, психолог, политик, экономист болурга тийишлиди.

Кысыхасы, аны хар затдан да ангылау, хапары, информациясы болурга керекди. Шендо уа жангы технологияла бла да ишлемей амал жокъду. Бек башы уа - китапха, окууучугъа суймекликсиз библиотекада ишлер онг жокъду.

-Эрттеден бери да, нек эсе да, бу иш жаланда тиширууларыкына саналып келеди. Сиз анга къалай кыарайсыз?

-Бизни коллективде жыйырма бла алты адам барды. Керти окуна, ала барысы да тиширууладыла. Эр кишилени ишге алырга да угъай дерик туюл эдик, алай келмейдиле.

Бизде абадан тёлю, жаш адамларыбыз да бардыла. Аланы бир бирлерине иги болганлары, билеклик этгенлери мени кыуандырады. Байрамланы бирге белгилебиз, кыуанчда, бушууда да биргебиз.

-Библиотекагызы энчилиги недеди?

-Асламында бери школчула келедиле. Ала, китапла алганларындан сора да, мында дерслерин этедиле, конспектле да жазадыла. Биз алаага деп тюбешуле, литература ингирле, эришиуле да кырабыз.

Сёз чююн, алгъаракълада Къулийланы Къайсыннга аталып, назму окуудан республикалы конкурс болган эди. Бери республиканы кеп районларындан, шахарларындан, элперинден сексенден аслам школчу устазлары бла келген эдиле. Аланы адабиятха суймекликлери кыуандырганды.

Урушда, урунуда да республиканы атын айтдырган адамла, поэтле, жазыучула бла тюбешуле да сейирлик этедиле. Алаага окууучуларыбыз суююп къатыша-

дыла. Кёрмючлеге да улуу эс бурулады. Алгъаракълада татар диаспора бла Муса Джалильге жоралап тюбешуе, кёрмюч да кыралган эди да, анга кепле ыразылыклары билдиргендиле.

-Алай а библиотеканы статусуна жаш тёлю деп да къошулады да?

-Алаага деп да тюрлю-тюрлю ишле кыралладыла. Саулукълу жашау бардыруу, экстремизмден, терроризмден керти болууну эмда кеп башха темаланы юсеринден лекцияла окуладыла. Алаага специалистлени чакъырады. Жай кезиуде уа лагерье бла да ишлейбиз, интернатлаага концертле бла барабыз, саугъала элтебиз. Аланы уа асламында мында ишлеген кызыла кеслерини ахчаларына аладыла.

-Китапларыгызы а кепмюдюле, келгенлеге хар зат да табылып къаламыды?

-Аны бла уа артык махтаналлык туюлбюз. Жаланда 78 минг китап барды. Болсада биз тынчайып турмайбыз, алаага къошууну мадарларын излейбиз. Бизге энчи иелиле, издателствала, авторла да себеплик этедиле. Кесибиэни сайтыбыз да барды. Аны бла ара библиотекала бла байламлык жюрютебиз, керекли литератураны табабыз.

-Эртте-кеч болса да, къагыт китапла кырутуулукъуда дегенлеге уа не зат айталыкысыз?

-2011 жылда сентябрьде Басма эм асламлы коммуникацияла жаны бла феде-

Китапхананы директору Майя Балкизова.

рал агентство Юрий Леваданы аналитика арасы бла бирге улуу социал тинтиу бардырганды. Ол электрон китаплага жораланган эди. Соруюла Россейни 12 бек улуу шахарында бардырылгандыла, минген артык анкета юлешинген эди. «Сиз китапланы къаллай тюрлюсюн окуйсуз» деген соругъа 3 процент электрон, 72 проценти тереги къагыт китапланы, 25 проценти уа эки тюрлюсюн да, деп жууаплагандыла. Андан а кесигиз хыйсап этигиз.

-Къолугъуздан келсе, не торлениуле этерик эдигиз?

-Мен улуу ара кырап, ары кеп жаш адам келе турурча, анда тюрлю-тюрлю жаны бла жараула, юйрениуле, консультация кабинетле эм дагыда алаага ушаш затла болурча этерге сюеме.

-Сиз коллективни махтадыгызы, алай хар жерде да иги, осалыракъ да ишленле бардыла. Артыкда бек кимлени белгилерик эдигиз?

-Тюзюн айтсам, мында ишленгенли барысы да не улуу махтаугъа, ыспаха да тийишлидиле. Аланы араларында энчи белгилеб а Гергъокъланы Мадинаны, Мокъшаланы Зульфийаны, Рахайланы Фаризатны, Жолабланы Ларисаны, Афаунова Аминаны, Рузанна Кештованы, дагыда кеплени айтырга боллукъду.

Сизни бла ушакъны хайырланып, газетни юсю бла ишчи негерлерими, битеу коллегаларымы да усталыгыбызны багъасын чыгарган, бизни кёллендирген бу жарык байрам бла алгышларга сюеме. Барысына да насып, саулуукъ, ырахатлыкъ тежейиме!

**ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алганды.**

Рахайланы Фаризат.

Жолабланы Лариса

Амина Афаунова бла Рузанна Кештова.

ОРАЗА

«Бу сыйлы айыбызда бир бирибизни хурметлеп, огъурлулукъда жашаргъа юйренейик!»

27 майда Рамазан ай башланады. Ол - битеу дуняда да муслиманлагъа, кюнню узунна кеслерин ашдан бла суудан тыйып, Аллахны ыразылыгын табаргъа излеген кезиуду. Оразаны магъаналылыгын, аны адамны халына къалай жарагъаны юсюнден Аль-Дзахар халкъла аралы университетни бошагъан, «Ислам в Евразии» регионла аралы газетни баш редактору Аккайлары Хасим айтады:

- Хар муслиманнга да сыйлы Рамазан ай, Аллахта табынуу, анга баш уруу, бойсунуу, тѳзюмлюкню, халаллыкны, ахшы ишлени айы жетди. Аллах бизге иги жанына тюрленирге, этген гонягъларыбыз ючюн кечгинлик тилерге онг бергенлей турады. Къуран да бу айда берилп башланганды. Ма аны бла энчида ол хар муслиманнга да.

Рамазан - адамлагъа ахыры болмагъан байлык берилген кезиуду. Кюз артында жаугъан жауун жерни къумдан къалай тазалай эсе да, бу багълы ай да дин ахлу адамлары гонягълары алай тазалайды. Мухаммат файгъамбарны (Аллахны саламы анга болсун) аны юсюнден быллай хадиси барды: «Жума намазда адамны ыйыкны ичинде этген (гитче) гонягълары кечиледи. Рамазан айда уа инсанни жылны ичинде этген гонягълары кетериледи».

Бу айны башхаладан энчилиги недеди? Адам улугъа кесини осал къылыкларындан къутулургъа, халын, ич дунясын ариуларгъа, этген гонягълары ючюн Аллахдан кечгинлик табаргъа онг бериледи. Мухаммат файгъамбарны хадислеринден биринде быллай айтылады: «Рамазан айда жаннетни къабакълары ачыладыла, жажанимни эшиклери уа жабылгъан этедиле. Бу кезиуде иблис сынжыргъа тагъылады».

Айны ичинде адам улу кесин ашдан-суудан тьяргъа борчу болгъаны барыбызгъа да белгилиди. Къуранда аны юсюнден быллай айтылады: «Сиз, ийнанганла!... Оразаны тийишли кюнлени ичинде туртаргъа керексиз. Алай арагъызда ауругъанла бар эселе неда жолоучу эсегиз, аны башха заманда телерсиз. Ораза тутханда къыйналсагъыз а, аны орунуна къолайсыз адамны тойдургуз. Бу айда ахшылык этгиз, ол кесигизге игиди. Алай ораза борчду, сиз аны магъанасын билсегиз эди!»

Сыйлы Китапта айтылгъаныча, ораза акъылбалык болгъан хар муслиманнга борчду. Андан къаруусуз къарт адамла, саусузла, жолоучула, сабийден ауругъан тиширчула, балаларына ешон берген анала эркин этиледиле. Ала аны башха заманда телерге боллукъдула. Ауругъанла бла къарт адамла уа оразаны хар кюнню орунуна бир ач адам-

ны тойдурсала да тамамды.

Алай биз кесибизни ашдан бла суудан тыйып, халыбызны, осал къылыкларыбызны къоймасагъа а, аллай оразаны хайыры боллукъ тойюлдю. Аны юсюнден аль-Бухари быллай айтады: «Биреулен ётюрюк айтханын, аны жайгъанын къоймай эсе, Аллах андан ашдан, суудан тыйылгъанын излемейди».

Жылгъа бир кере сыйлы къонакъча келеди бизге Рамазан ай. Анга туура болгъанла барыбыз да ораза тутаргъа, намаз этерге, аман ишленен кер болургъа керекбиз. Алай бу айны къалай башланганын бла бошалгъанын аныгламай, динге келишмеген ишле этип турганла да бардыла. Аланы эслерине салыргъа сюеме - бу айда адамны ахшылыклары бла бирге гонягълары да керелле саналлыкдыла.

Рамазан кѳп жаны бла да хайырлыды. Динни алып айтханда, адам Аллахха жуугъуракъ болады, ол кесин гонягъдан сакълайды. Дагъыда ораза адамны низамгъа юйретеди, жашауда бола тургъан осал къылыклагъа хорлатмазгъа къарыу-кюч береди. Сау кюнню кесин ашдан, суудан тыйгъан адам ауз ачханда, ол заманда сезеди Аллах берген берекетни, жумушакълыкны да. Аны бла бирге къолайсыз къоношу ачлай къалгъанын аныглагъан муслиманлы анга къолундан келгенича болушургъа итинеди. Ол а оразаны социальны магъаналылыгыды.

Сыйлы айда ашдан тыйылуу адамны саулугъун игилендиргенини, эрттеден къыйнагъан аурууладан къутулургъа болушханы юсюнден а кѳп илму ишле, тинтиуле басманланган-

дыла. Аланы бир статьяда санап чыгар онг жокъду. Кесин ашдан тыйгъан адамны битеу санлары тазаланганын, къанда бал тузу азайтыргъа болушханын а барыбыз да билебиз.

Аны бла бирге ораза халкыны бирикдиреди. Битеу дуняда да муслиманла бир заманда эрттенликде кюн чыкыгъынчы тѳшекен туруп, сараш ашайдыла, сау кюнню кеслерин ашдан бла суудан тыйып, ингирде уа ауз ачадыла. Алай бла биз, дин къарындашла, бирге болгъаныбызны аныглайбыз.

Алайды да, келигиз бу сыйлы айыбызны тюз ниетлиликде, тѳзюмлюкде ётюрюп, Аллах буургъанча, гитче, уллу гонягъларыбыздан да тазаланайык! Бир бирибизни хурметлеп, огъурлулукъда жашаргъа юйренейик!

ТИКАЛАНЫ Фатима
жазып алгъанды.

2017 жылда Рамазан айда беш ууахты намаз къылыуу заманы

Ыйыкны кюнлери	Сараш	Эрттен намаз	Кюнню чыкыгъан заманы	Тюш намаз	Экинди намаз	Ашхам намаз	Жассы намаз	Хиджра	
27	Шабат	02:45	03:00	04:30	12:13	16:16	19:36	21:16	1
28	Ыйык	02:44	02:59	04:29	12:13	16:17	19:37	21:17	2
29	Баш	02:44	02:59	04:29	12:13	16:17	19:38	21:18	3
30	Геуюрге	02:43	02:58	04:28	12:13	16:17	19:38	21:18	4
31	Бараз	02:43	02:58	04:28	12:13	16:18	19:39	21:19	5
1	Орта	02:41	02:56	04:27	12:14	16:18	19:40	21:20	6
2	Байрым	02:40	02:55	04:27	12:14	16:18	19:41	21:21	7
3	Шабат	02:39	02:54	04:26	12:14	16:19	19:42	21:22	8
4	Ыйык	02:38	02:53	04:26	12:14	16:19	19:42	21:21	9
5	Баш	02:38	02:53	04:25	12:14	16:19	19:43	21:23	10
6	Геуюрге	02:38	02:53	04:25	12:14	16:20	19:44	21:24	11
7	Бараз	02:37	02:52	04:25	12:15	16:20	19:44	21:24	12
8	Орта	02:37	02:52	04:25	12:15	16:20	19:45	21:25	13
9	Байрым	02:36	02:51	04:24	12:15	16:21	19:46	21:26	14
10	Шабат	02:36	02:51	04:24	12:15	16:21	19:46	21:26	15
11	Ыйык	02:35	02:50	04:24	12:15	16:21	19:47	21:27	16
12	Баш	02:35	02:50	04:24	12:16	16:22	19:47	21:27	17
13	Геуюрге	02:35	02:50	04:24	12:16	16:22	19:48	21:28	18
14	Бараз	02:35	02:50	04:24	12:16	16:22	19:48	21:28	19
15	Орта	02:35	02:50	04:24	12:16	16:22	19:49	21:29	20
16	Байрым	02:34	02:49	04:24	12:16	16:23	19:49	21:29	21
17	Шабат	02:34	02:49	04:24	12:17	16:23	19:49	21:29	22
18	Ыйык	02:34	02:49	04:24	12:17	16:23	19:50	21:30	23
19	Баш	02:34	02:49	04:24	12:17	16:23	19:50	21:30	24
20	Геуюрге	02:34	02:49	04:24	12:17	16:24	19:50	21:30	25
21	Бараз	02:34	02:49	04:24	12:17	16:24	19:50	21:30	26
ЛЯЙЛЯТ-УЛЬ-КАДР									
22	Орта	02:35	02:50	04:25	12:18	16:24	19:50	21:30	27
23	Байрым	02:35	02:50	04:25	12:18	16:24	19:51	21:31	28
24	Шабат	02:35	02:50	04:25	12:18	16:25	19:51	21:31	29

КЪМР-ни Муслиманларыны дин управлениясы.

Газны хайырлануучулагъа

Квитанциялага эсеплеучу приборланы тинтиуно болжалы кѳргюзтюлеги

КЪМР-ни Энергетика, тарифле эмда жашау журтлагъа надзор этиу жаны бла къярал комитетини эсгертиую бла газ бла жалчытуучу «Газпром межрегионгаз Нальчик» компания энди кесини квитанцияларында кѳк отлукъну эсеплеген приборланы кезиулю кере тинтиую заманы да жазып турлукъду, деп билдиргендиле ведомствону пресс-службасындан.

Компанияны жорукъларына тийишлиликде быллай приборланы тинтиую абонентлени боюнундады, кеси да заманында тамам этилирге керекди. Алай бла энди хайырлануучулагъа хар ай сайын жиберилген квитанциялада аны болжалы да кѳргюзтюлгенлей турлукъду. Ол жетерден эм азы бла он кюн алгъа абонент пунктха барып, заявление жазаргъа керекди. Быллай пунктлары адреслери:

1. Нальчик ш. – Абидов орам, 8
2. Бахсан район – Защитников орам, 191
3. Зольск район – Залукокоаже, Комсомольская орам, 34
4. Лескен район – Анзорей, Хамгоков орам, 32
5. Май район – Майский ш., Ленин орам, 38а
6. Прохладна район – Прохладный ш., Строительная орам, 2
7. Терк район – Терек ш., Бесланев орам, 22
8. Урван район – Нарткъала ш., Гурфов орам, 83
9. Чегем район – Чегем ш., Кярв орам, 8
10. Черек район – Къашхатау, Шогенцуков орам, 42
11. Элбрус район – Тырныауз ш., Элбрусский орам, 57а.

Аланы ишчи кюнлери бла сагъатлары: **баш кюн – байрым кюн, 8:00 – 17:00.**

Газны эсеплеген приборну жаланда тийишли аккредитациялары болгъан предприятиялада бла организациялада тинтирге эркинлик бериледи. Аладан бири – Къабарты-Малкъарда Стандартизация, метрология эмда сынаула арады. Аны адреси: **Нальчик ш., Эльбердов орам, 45. Телефон номери: 8(8662)74-03-89.** Приборгъа къаралгъандан сора абонент сагъынылгъан пунктха барып, аны артка орнатырча заявление жазады.

Предприятиялада бла организациялада орналгъан приборланы тинтиу да быллай халда тамам этиледи.

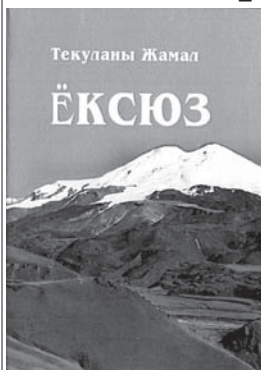
Бизни корр.

Жангы китап
Бу күнледе малквар жазуучу, республиканы сыйлы журналисти Текуланы Жамалны басмадан «Ёксюз» деген китабы чыкканды. Роман ата-анасыз кялган сабийликни, жашлыкны юсюнденди. Кеси да юч кесектен куралады: «Къара күн», «Киши юйюнде», «Капа».

Сау ёмюрню сыйындыргъан роман

Сюжет ызыны барыуу сыйдам болуп, бир жол ызын тутуп турмай, уллу жанрлада аз тюбесе да, болуучусуна, окуучуну заманда артка элте, алгъа келтире да турады. Аны бла ол халарны аныгылашуу, терен да этеди.

Чыгъарманы баш жигити ал кесегинде, атасы-анасы аварияда ёлюп, аппасы бла жашагъан тёртжыллык жашчык Таукъанды. Къартны этеги, женги да юйретеди дегенлей, баям, ол биринчи дерслери болушкандыла анга, ёсе келип, Россей тюбюне тюшюп, кесича юйсюзлеге тагылып, кеп къыйын болумлагъа тюше айланганда. Насыгха, ол къалай эсе да, кепле болгъанча, эрип, тас болуп кетмеди – журтуна, жамауатына къайты, орналды, юйюрлю болду.

Роман жашчыкны къадарын озгъан ёмюрню экинчи жарымында бола тургъан ишлени юсю бла кёргозтеди. Кеп къайгылы ёмюр эди ол. Бир юйюрден тёрт тёлю сынагъанды аны къалабалык ачылыгын.

Биринчиси - жангы властыны, колхоз жашауу къурауыга юлюш къошхан, 30-чу жыллада жалгъан дау бла тутулуп кетип, элине сюрюндөн къайтхан жамауту бла бирча келген Алибек. Экинчиси - аны жашы Солтан. Ол, сабий жашлай сюрюгюн къыйынлыгын, аны тузлу ачыуун сынап, анасы Налжанны, эки эгешчиги Алиманы бла Салиманы да Азия къумларында асырап, юйюне жангызлай къайтханды. Ююнчю уа – Асыуну тенгери. Афганистанны сынагъан жашла.

Сора Таукъан – озгъан ёмюрню къылыксыз 90-чы жылларыны жаш адамы - бу юйюрге тёртюнчю

тёлю болуп келеди. Аланы хар бирини алача жашагъан заманлашлары, жерлешлери – бары да кеси ёмюрлерини уллу кёрюмдюзю къурагъанла.

Жаш адамланы ич дуняларыны юсюнден Жамал кеп чыгъармасында жазганды: «Сирки» китабында, «Тенгле», «Бир эрттенликде», «Къарындашла» деген повестьлеринде, «Къадар» атлы эм башха халарларында. Ол кёргозтген сыфатланы хар бири да ол кезиуню адамларыны жашауларыны юсюнден толу халарлайдыла. Аны «Ёксюз» деген жангы романыны сюжет ызына уа сау ёмюр сыйынады.

Автор ана тилибини иги билгени, уста хайырланнганы да чыгъарманы айырылмай окурча этеди. Нарт сёзле, айтыула бла да байды китап. Сёз ююн: «Тенг тенгнге тюбесе, күн тохтап къарайды», «Омак сёзден эсе керти сёз игиди», «Тюш - кертини кюзгюсюдо», «Бичен чалмай, акъ излеме, къыйын салмай, хакъ излеме», д.а.к.

Аны бла бирге унутула баргъан сёзле да кеп тюбейдиле мында: чыхыр – жана тургъан мыдых, сотур (орам) – кургъакъсыгъан, кезенген – итинген, чырмылтын – орусча: грыжа, бошсыман – ишсиз-кючсюз, чохана – тегерек саулай кёрюнген бийик жер, д.а.к.

Анга кере метафорала, фразеология тутушла да кеп хайырланыладыла бу чыгъармада: ёмюрню жартысын кемирген адам; ёксюз туман; къуу тюзде жангыз сюелген чеп баш (адам); деменгили юлге ушагъан охакъ...

Жарсыуыга, Текуланы Жамалны аныгылашуу, жылы тил бла жазылгъан романы ол саулыкъ да басмаланмагъанды. Ол дунялада тере бар эсе, иеси къууанган болур. Иши жарты къалгъан анда да тынчя болмаз. Жамалны эгечи Хауа къарындашыны къол жазмасын хазыр этип, басмадан жангы китабын чыгъарганды. Сау болсун, аны бла, хаух дуняны бла хакъ дуняны бирге байлай, адабиятыбызны сыйгенлеге керти саугъа этгенди.

МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

Окуучуларыбызны чыгъармачылыгы

Къолу - уста, сёзю - жарык

Къудайланы Азизни жашы Исса эрттеден назмула жазады. Ол 1980 жылда Къабарты-Малквар къырал университетни орус эм малквар тил бёлюмюн бошап, урунуу жолун устас болуп башлагъан эди. Андан ары кеп жылланы атасы бла бирге таулада малда тургъанды.

Бюгюн а Иссаны аты республикада, андан тышында да, къол устача белгилиди. Ол агъачдан этген затла – алгъыш гоппанла, чыракъ тюпле, гюлле бла жасалгъан

къалакъла, паннола, бичакъ сапла, тюрлю-тюрлю эшилген къамичиле – халкъ чыгъармачылыгыбызны ариу юлгюлеридиле. Аланы эсде тутууну, ол усталыкны сакълауу кеси борчуна санайды.

Къудайланы Исса, ёксюзлеге кеси сабийлеринден иги болуучу таулу кишини жашы, хар ахшы затха да таза юйрегинден къууана билген жарык адамды. Бу назмуланы да ол аллай кёлю кётюрюлген чакъда жазганды. Аллах аны кеп игиликlege тюбетсин!

Эл-Тюбио

Баргъан кибибк тюз кесинге тюберге, Чегем сууну боюну бла мен ёрге Атайма шох, окуйма китабынгы, Эшитме мен сабыр, сакъ ауазынгы Малквар тилде, мени ана тилимде, Миллетими эски Чегем жеринде.

Къарайса сен акъыллы кёзлеринг бла, Айтаса сен оюмлу сёзлеринг бла Деменгили ариулгъун тауланы, Ёхтем эте, жарык эте, ийнакълый, Барып турур сезимлерин ачыкълый.

Махтау санга – миллетими жашына! Саулай жерни башына эм гаршына Юсюнден толу халарлайдыла. Аны «Ёксюз» деген жангы романыны сюжет ызына уа сау ёмюр сыйынады.

Айтдынг керти соймеклики сырларын, Кишиликини, ётюрлюкню сыйларын, Айтхан сёзюнг жыгып барды терслени, Телюлеге юлю болду дерслеринг.

Намысды деп юйретдинг насыбыбыз! Эм багъалы жашыбыз, Къайсыныбыз

Аслам санап Бетховенле, Гомерле Бермейдиле халкъга баргъан ёмюрле.

Сен миллетге туугъан эдинг асыуга, Кетип къалдынг замансызлай, жарсыуга.

Саркъып турур Чегем элинги суу, Аны да бар, санга атап, жарсыуу.

Гюрюлдейди черек кеси тилинде, Мылы ташла – тепмез халда, жеринде.

Таудан келген салкъын аз жырлайды, Аны жери юйюнг башы къырдады, Жокълайды ол арбазынги, элинги, Къарлы таулу, къара къшулу жеринги.

Миллетинги журеги кибибк, таза Таулу адет, адамлыкъ жаны оза. Жууашлыгы, къылыгы, халы – сёзден, Иши – тюзлюк, айырылмагъан сёзден.

Арбаз – кепню кере келген арбазды, Бери келген уллу поэтке базды.

Барам мен, назму хунанг ийнакълый, Энци ёхтемлиги таулу халкъынги. Арбазынга эледи ол келгени – Къонакларын бу Беш да Тау элинги, Миллетинги хунер ызын таныта, Къойгъан сёзюнг журеклени жарыта.

Адамлык

Миллетчилик болсун узакъ, Ол кеплени этди тузакъ. Таулу да бол, черек да бол, Адамлыкъга изле сен жол, Бусурманни борчуду ол.

Салам!

Салам санга, окуучум, Эсен халар соруучум, Эки башлы Минги таудан. Андан сора Жылы суудан, Табийгат ариулгъундан, Солтанны да чучурундан, Ёхтем къалкъгъан къушладан, Къаалы суушладан, Сууукъ гара сууладан, Тау башында бууладан... – Ата журтумдан салам! Андан тоймайды къарам.

КЪУДАЙЛАНЫ ИССА,
Быллмы эл.

Жорлау

Ата журтубузга баш ура

Къабарты-Малкварда кеп миллетлени (аланы санлары жюзге жетеди дейдиле статистле) келечилери жашайдыла. Анга кере жашау болумларыбыз, адет-тёрелерибиз, культурабыз, динибиз, тарыхыбыз да бир бирге ушамайдыла. Алай къабыргъаларыбызны бир бирге жарашдырып жашаргъа ол сылтау туюлдо. Бизни ата журтубуз игилик бла келгенге кычакъ керген жерди.

Адамларыбыз да мамырлыкъны суйген, шукълыкъну сыйлагъан инсанладыла. Республикада онсегиз миллетни культура арасы барды. Бирбизни къууанчына барыбыз да бирча къууана, жарсыууна иеси къууанган болур.

Оруслу кызы Валерия Антонова, Малкварга атап назму жазып, аны редакцияга келтиргенди. Ол, Донецк шахарда тууса да, мында жашайды, «Газпромнефть» биригиуню сатуу-алуу жаны бла байламлыкъ журюткен бёлюмюнде ишлейди. Анга бизни ата журтубузну суйдюрген сейирлик табийгатыбызды. Аны юсю бла Валерия миллетибизге

ариу сезимлерин кёргозтеди.

Оруслу кызыны бизни халкъ бла байлагъан дагыда бир сыйлы зат барды – атасы Алексей Шульга Къашхатауда туугъанды. Аппасы уа Россейден келип, мында аскер бёлюмде къуллукъ этип тургъан офицерди.

Къыйын кюнюнде, озгъан ёмюрню 90-чы жылларында Алексей Николаевични Донецкде аманлыкъчыла ёлтюргенден сора аны къагъанакъ кызычыгы Валерияны аппасы бла ыннасы бери кел-

тирип, мында ёсдюргендиле. Энди аны кесини жетижыллыкъ жашчыгы да барды. Бизни ата журтубузды да ата журту болгъаныны, Малкварны биз суйгенча суйгенини шагъатыды бу назму.

Валерия АНТОНОВА

Малквар - таула патчахлыгы

Малкварым, сен мени Малкварым, Ёмюрлюк тауланы журеги, Къонакны, айбатлай къарамын, Къуакълыйды норлю этегинг.

Суратчы, жазуучу да илхам Алдыла сендеги бийикден. Сен сакълыйса ата-бабадан Келген шам акъылны, кёбейте.

Сен тюбейсе кюннге биринчи, Ауазынг – ашыкъгъан сууладан, Солууунг – булутла кзууучу, Жырларынг а – къара ормандан.

Бийикле тюплери – айбатлы, Сейирлик бояудан эшиле, Ханбийке кечеде ийнакълый Ийилгенча жулдаз бешикле.

Мен махтайма Кавказ тереде Жашагъан хар малквар уланы, Таурухда, халпарда кёрюне Кетгени дуняда къойгъаны.

Сен жаша эм жашна, Малкварым, Саулыкълу хуаунга саугъалай. Сенде ким да жаннет тапханын Ангылайма, карай таулауага.

КӨРМЮЧ

Франциядан эсе Огъары Малкърарны сайлайдыла

Бу кюнледе Суратлау искусстволаны А. Ткаченко атлы музейинде «Колесо» биригиуню «Пленэр» деген көрмючю ачылганды. Ол 2000 жылдан бери Россейни сыйлы художниги Павел Гречишкинни хурметине аталып къралады.

Бу проектде Россейни Юг жаны бла Шимал Кавказын фахмулу суратчыларыны чыгъармалары көргюзтоледи. Аны хайырындан художникле баша-баша регионлагъа барып, табийгъатны ариулугун кьагъытха кечюредиле. «Пленэр» деп да аны ючюн аталганды.

Француз тилде ол «хауа» деген магъананы тутады. Бу кьауумгъа 25 суратчы киреди. Кеслер белгилегенча, табийгъатха кьарап жазылган чыгъармала бир бирине ушамайдыла, ол кезиуледе авторла да келлеп ишлейдиле. Көрмючюде көргюзтолген суратла да анга шагъатлык этедиле.

Эки жюзден аслам чыгъармада хар авторну энчи сезими, табийгъатны кьалай кере-

ни суратланады. Аланы кьбюсю уа Огъары Малкърарны тамашалыгъына жоралангандыла. Биз, мында жашаганла, ол ариулук кез аллыбызда болгъанына юренип, уллу магъана бермейбиз. Тышндан келген суратчылагъа уа малланы жашил талада отлагъанлары, акь булутланы тауланы башлары бла жюзгенлери тамашады, сейирди.

- Бу проект бизни республикагъа жетгенине, суратчыла аламант экспозиция бла шагъарейлендиргенлерине да бек кьууанганбыз. Аны бла чекленип кьалмагъанлай, жыл сайын бу жумуш мында бардырыла турлугъуна ышанабыз,- дегенди КьМР-ни культура министрине орунбасары Кьарчаланы Аминат.

Республиканы Художниклерине союзуна председатели Геннадий Темирканов да көрмючю кьуралгъанына кьууанганын жашырмаганды. Суратчыла проектни чеклеринде Огъары Малкъраргъа он кюннге барлыкъларын да билдиргенди. «Колесо» биригиуню председатели Олег Калайтанов а кеп болмагъанлай Францияда Провансда

болгъанларын, аланы залларында көрмючюле кьурагъанларын да сагъынганды. Алай художниклени барысы да Шимал Кавказгъа кьайтыргъа термилгенлерин, мындагы ариулук кеп жерледе тюбемегенин чертгендиле.

- Биз бу проектни чеклеринде Огъары Малкъраргъа биринчи кере былтыр баргъан эдик. Ненча жерде болгъан эсем да ол жыл, андача ариулукну көрмегенме. Экинчи бери келлигибизни да ашыгып сакълай эдим. Эллилени бизге жарык тюбеп, кьонакбайлык этгенлерин а энчи белгилерге сюеме, нек дегенде ол жарыктыкь биогонлюкде неден да багъалыды,- дегенди огъарыда сагъынлгъан биригиуню келечиси Сергей Кулешов.

Андан сора да, «Колесо» биригиуню суратчысы Магомед Закреев музейге бир чыгъармасын саугъагъа бергенин билдиргендиле. Художникле көрмючюге келгенде ишлерине бийик багъа бичгенлери ючюн да ырызлыкъларын айтхандыла.

ТЕМУККУЛАНЫ Аминат.
Суратла авторнудула.

Къулийланы Къайсын атлы Малкърар кьырал драма театры коллективи баш режиссер АТМЫРЗАЛАНЫ Мажитни жашы Магометге аны кьарындашы АТМЫРЗАЛАНЫ Мажитни жашы Сафар ауушханы бла байламлы, бушуу этип, кьайгъы сёз береди.

Ыйыккъыгъа горгокюн

27 майдан 3 июньнга дери

КЪОЧХАР

Бу ыйыккъа сизни ишигизде болумла кьууандырлыккъыдыла. Бизнес бла кюрешгенле жангы негерле табарыккъыдыла. Керексиз даулашлагъа, кьауагъа кьатышмазгъа кюрешигиз.

ТАНА

Бу кюнледе тири болурга кюрешигиз. Юйор жашауугъузда торлеуле болурча кьорюнеди. Баш кюн магъаналы жолуучулук чыгъарыккъыды. Геуюрге кюн эрттеден бери этерге деп тургъан жумушгъузуна тамамлагъызы.

ЭГИЗЛЕ

Ыйыккыны ал кюнлери хайырлы танышуулагъа тап кезиуду. Адамла бла жолугуула да жюрегигизни кьууандырлыккъыдыла. Сюйген адамыгъыз бла жолуучулуккъа атланурга да боллукъсуз.

АЙЫРЫЧАБАКЪ

Сиз кесигизге ыразы болгъанлай турлукъсуз. Бу кюнле жангы танышуулагъа, жолуучулуккъа ахшы заманды. Студентле да окууларында жетишмил боллуккъула. Сабийлеригиз бар эсе, ыйыккыны ахшырында аланы юйретиуге энчи эс бьлюгюз.

АСЛАН

Бу кюнледе жюрегигиз ырахатлыккыны излерикди. Жангъылыкъда туруп, бир аз сагыш этерча, солурча жеригиз бар эсе, терк атланурга ары. Сыфатыгъызын торлендирге сюериксиз. Ыйыккыны ахшырында уа юй жумушларыгъыз кеп боллуккъула.

КЪЫЗ

Ыйыккыны ал кюнлеринде шуьхларыгъыз бла ушакълашыргъа тап заманды. Бусагъатда сиз кесигизни онларыгъызын, кьаруугъузуна тюз ангъалайласыз. Ишигизни да халигизге кере кьурагъыз. Жангы танышларыгъызга артык ышанмагъыз.

БАЗМАН

Бу кюнледе эрттеден бери жыйылып тургъан ишлеригизни тындыргъа тюшерикди. Геуюрге кюн магъаналы тюбешиле кьурамазгъа кюрешигиз. Бар аз кюн чыккъан даулашны андан ары айнытмагъыз.

АКЪЫРАП

Этген муратларыгъызгъа жетериксиз. Хар заманда да жетишмил боллукъсуз. Айбат сыфатыгъызын кимни да кезюне хычуун кьорююрюкдю. Бар аз кюн тенглеригиз сизге билеклик этерге тартылсала, угъай демегиз.

МАРАЧУ

Бу кюнледе кьоркьуулу ишлеге кьатышмазгъа кюрешигиз. Алай болмаса, уллу кьоранчла этерге тюшерикди. Ыйыккыны ахшырында бир аз табарыккъысыз. Солуу кюнледе жолуучулуккъа чыкмазгъа кюрешигиз.

ТЕКЕМЮЮЗ

Асыры бек ашыккъанлай турмагъыз. Бу ыйыккъа хар заманы кесини заманында тамамларга кюрешигиз. Таныш адамларыгъызга да кьаты болмагъыз, ансы жюрекерин кыйнарыккъысыз.

СУУКЪУЙ

Этерге деп тургъан жумушларыгъызын тындыргъа заман табыгъыз. Ишигизде тамата бла селешилеригизни да эселпери ахшы боллуккъу. Сюйген адамыгъыз бла даулашла чыгъарыккъыдыла. Кьалай алай болса да, ыйыккы сизге аман озарык тойюлду.

ЧАБАКЪЛА

Ыйыккыны биринчи жарымында жангы ишле башламазгъа кюрешигиз. Андан эсе алгын этген халатларыгъызын тюзетиуге буругъуз эсигизни. Шуьхларыгъызын жокълай барсагъыз, ахшы хапар эшитириксиз.

Учредитель: Къабарты-Малкърар Республиканы Парламенти бла Правительствосу

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Ж.Ж.

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редакторну орунбасары),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редакторну орунбасары),
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретарь),
МОКЪАЛАНЫ Зукура (бьлюмно редактору),
ТИКАЛАНЫ Фатима (бьлюмно редактору).

ТЕЛЕФОНЛА:

Редакторну приёмный - 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркиндиклерин кьоруулау жаны бла Къабарты-Малкърар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди.

Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51532

Газетни басмагъа КьМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла кьырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет "Тетраграф" ООО-ну типографиясында басмаланганды.
Нальчик шаар, Ленин атлы проспект, 33

Номерге графикге кере 19.00 сагъатда кьол салында.
20.00 сагъатда кьол салынганда.

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН
ЧЫГЪАРГЪАНЛА:

Кульмаланы Зульфия -
дежурный редактор;
Кетенчиланы Зульфия - жууаплы
секретары орунбасары;
Зезаланы Лида - (1, 2, 4, 5-чи бетле),
Геляланы Валентина - (3, 6, 7, 8-чи
бетле) - корректорла.

Тиражы 2100 экз. Заказ № 650
Багъасы 10 сомду

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ
ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шаар,
Ленин атлы проспект, 5
электронный почтасы:
elbor_50@mail.ru